

Theisens selvbyggerhus - Rødvig Allé 12

Ditte Maria Sørensen · Monday, January 18th, 2016

Af: Ditte Maria Sørensen ved Forstads Museet og Grethe Pontoppidan arkitekturet aps.

Selvbyggerhusene i Hvidovre

Små fantasifulde selvbyggerhuse var i 1920'erne og 1930'erne et almindeligt syn i det, vi i dag kender som Risbjergkvarteret. I dag ses stadig en del af de oprindelige selvbyggerhuse. De kan have mange udtryk, men er typisk små og ligger et godt stykke inde på grunden.

Husene kan ligne kolonihavehuse og være bygget af de forhåndenværende og billige materialer, som husejeren kunne få fat på. En del selvbyggerhuse blev ligesom de tidligere kolonihavehuse bygget af plader og tynde pakkassebrædder. Men til forskel fra kolonihavehusene blev selvbyggerhusene bygget til helårsbeboelse.

De blev opført uden en arkitekt og nogle endda uden tegninger. De ældste huse er fra 1910-20'erne. Det lille bitte hus på Rødvig Allé falder, med sine søjler og sin detaljerigdom, uden for enhver arkitektonisk stilretning. Sådan var mange af de bittesmå selvbyggerhuse. Bygget med en fantasi, der gav husene et finurligt og særegent udtryk.

Selvom ejerne ikke har haft mange penge at bygge for, forsøgte de at realisere deres drømmehus med alt det, man ikke kunne få i en lejlighed i byen. Ikke mindst en stil, der var helt deres egen. Med sin hvide puds, risalitter (flade søjler) på hjørnerne og det flade tag, er det som at træde ind på et badehotel på den franske Riviera i miniformat. På de originale tegninger i Hvidovre Kommunes byggesagsarkiv kan man se, at der oprindeligt stod hvide vaser med agaver og en stor kugle af sten på tagets hjørner. Hvilket den nuværende ejer også kan erindre.

Da tilflytterne blev budt velkommen

Fra 1910 kom der rigtig skred i udstykningen af parcelgrunde i Hvidovre. I begyndelsen var det mest lysthuse, man så rundt om på grundene, men fra slutningen af 1920'erne blev der også opført helårsboliger i kvarteret. Hvidovre Kommune var i 1930'erne begyndt at byde tilflytterne velkomne. Indtil da blev de betragtet som en voldsom udgift for kommunen, og man havde derfor ikke tilladt helårsbeboelse på de udstykkede parceller.

Den store bolignød, som kom i kølvandet på Første Verdenskrig førte til, at mange nødtvunget anvendte de små sommerhuse som helårsbeboelse. Forholdene var kummerlige, og da flere af beboerne boede i huse, der ikke var godkendt til helårsbeboelse, stod de samtidig efter gældende lov uden borgerrettigheder.

BT beskrev i 1922 meget rammende Hvidovres marker som de husvildes ingenmandsland. Godt hjulpet på vej af det socialdemokratiske systemskifte i 1925, ændredes synet på tilflytterne sig med tiden. De ulovlige tilflyttere fik nu flere rettigheder i kommunen, herunder også mulighed for at få byggetilladelse til helårsbeboelse. Alt sammen noget, der var med til at skabe bedre boligforhold i kommunen.

Et bitte lille selvbyggerhus

Gas- og vandmester Theis Theisens selvbyggerhus fra 1930 var med sine oprindelige 35 m² hus et bitte hus. Men til trods for den trange plads var der både stue, soveværelse, køkken og, som det var almindeligt på denne tid, en retirade udenfor. Huset blev samtidig tilsluttet det netop nyetablerede kloaknet i Risbjergkvarteret.

Dermed var huset efter gældende standarder beregnet til helårsbolig. Pengene var ofte små blandt tilflytterne, så alt man selv kunne udføre, gjorde man. De første tilflyttere i området har beskrevet en stor hjælpsomhed, hvor man hjalp sine naboer. Man kan forestille sig, at Thorvald Theisen som blikkenslager lavede arbejde for familie og venner i området, og at de omvendt hjalp, hvor de kunne med huset. Hans far muremester Charles Theisen tegnede huset.

Den finurlige byggestil var Charles' værk. Samtidig med huset på Rødvig Allé blev bygget, byggede han et næsten identisk hus på Sydkærsvej 101. De to huse er i dag grundet forskellige ombygninger meget forskellig i deres stil. Hvor huset på Rødvig Allé har beholdt sin lidt drømmene fantasifulde stil, er huset på Sydkærsvej i dag mere nedtonet.

Risbjergkvarteret har aldrig stået stille, og gør det heller ikke i dag. Formet af, skiftende politiske og økonomiske muligheder og husejerens ændrede behov og drømme, rummer kvarteret en helt særlig historie, som selvbyggerhuset på Rødvig Allé er en del af.

This entry was posted on Monday, January 18th, 2016 at 2:37 pm and is filed under You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.